

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ บทบาททางการสื่อสารของผู้นำความคิดเพื่อการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยแก่คนไทยในนครลอสแอนเจลิสเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) บุคคลที่เป็นผู้นำทางความคิด ดังนั้น ก่อนที่จะสามารถดำเนินการสัมภาษณ์ได้ ต้องมีความแน่ใจว่า บุคคลผู้ให้สัมภาษณ์มีคุณสมบัติตรงตามที่ระบุไว้ อย่างครบถ้วน เพื่อความถูกต้องและน่าเชื่อถือของข้อมูลที่จะได้รับในการนำไปวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

การเตรียมการ

ในขั้นต้น ผู้วิจัยได้ติดต่อผู้ประสานงาน ซึ่งมีถิ่นพำนักอยู่ในนครลอสแอนเจลิสเพื่อเตรียมพร้อมในการอำนวยความสะดวกต่อการเก็บข้อมูลจากเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ และดำเนินการนัดหมายบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเข้าสัมภาษณ์ ซึ่งต้องใช้เวลาเตรียมการนานพอสมควร เนื่องจากคนกลุ่มนี้เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ในชุมชนไทย และมีภารกิจมากมาย

ประชากร

ประชากรในงานวิจัยชิ้นนี้ คือ บุคคลที่เป็นผู้นำความคิดของชุมชนไทยในนครลอสแอนเจลิส โดยมีตำแหน่งทางสังคมรวมอยู่ด้วย ได้แก่ การเป็นนายกสมาคมต่างๆ พระสงฆ์ ผู้นำชุมชนไทย อาจารย์ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมดประมาณ 30 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เข้าไปในพื้นที่ที่ทำการศึกษเกี่ยวกับบทบาททางการสื่อสารของผู้นำความคิดต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในนครลอสแอนเจลิส เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร โดยอาศัยวิธีการสอบถามจากผู้ให้ข่าวสารซึ่งเป็นสื่อมวลชนไทยว่า ใครคือผู้นำทางความคิดที่มีบทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย จึงสามารถได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ดังต่อไปนี้

1. พระธรรมราชาอนุวัตร	ประธานบริหารวัดไทยลอสแอนเจลิส
2. พระมงคลเทพโมลี	ประธานบริหารวัดมงคลรัตนาราม
3. พระราชธรรมวิเทศ	หัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส
4. คุณสุพจน์ วีระเกาศัลย์	กงสุลใหญ่ประจำนครลอสแอนเจลิส
5. อาจารย์วิบูลย์ วันประสาท	ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรมไทย
6. คุณพยอม บัวเจริญ	รองผู้อำนวยการศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรมไทย
7. คุณบุญเรือง เกตุพงศ์สุดา	กรรมการฝ่ายศิลปหัตถกรรมไทยศูนย์ศิลปะฯ
8. คุณวรรณช บุญเขต	กรรมการฝ่ายการแสดงศูนย์ศิลปะฯ
9. คุณศิริวรรณ นิमितศิลป์	อดีตนายกสมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้
10. คุณทองดี สุขเดช	นายกสมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้
11. คุณมยุเรศ จารุวัตร	นายกสมาคมชาวเหนือแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้
12. คุณพูนสิน สุทธิสาร	นายกสมาคมอีสานแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้
13. คุณวิรัช เต็มสงสัย	นายกสมาคมทักษิณแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้
14. คุณสมบุญ ว่างวิทวัส	นายกสมาคมธรรมศาสตร์
15. ร.อ.ท.กังวาล เกิดผล	อาจารย์สอนนาฏศิลป์วัดไทยลอสแอนเจลิส

ความเที่ยงตรง

ข้อมูลที่ได้เกิดจากการสอบถามผู้นำความคิดทุกคนด้วยคำถามเดียวกัน และมีการตรวจสอบซ้ำ และมีเกณฑ์ในการวัดความเที่ยงตรงภายในที่เกิดจากผู้ถูกวิจัยรู้สึกคุ้นเคยกับผู้วิจัย จนมีพฤติกรรมและการแสดงออกที่เป็นธรรมชาติ

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 2 เดือน ระหว่างเดือนธันวาคม 2540 ถึงเดือนมกราคม 2541

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลที่ได้จากเอกสารและสิ่งพิมพ์ต่างๆ

ผู้วิจัยต้องอาศัยการศึกษาข้อมูลที่เป็นสิ่งพิมพ์เพื่อศึกษาข่าวสาร การเคลื่อนไหวของสังคมไทยในแอลเอ ซึ่งต้องมีการนำเสนอเรื่องราวของผู้นำทางความคิดในรูปแบบของการเสนอแนะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือการแสดงความคิดเห็น ตลอดจนรายงานการจัดกิจกรรมของคนไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยสามารถหาได้จาก

1.1 หนังสือพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์สยามมีเดีย หนังสือพิมพ์เสรีชัย หนังสือพิมพ์ไทยแอลเอ หนังสือพิมพ์ข่าวสดยูเอสเอ เป็นต้น

1.2 นิตยสาร เช่น นิตยสารทีวีพาเหรด นิตยสารเจียบ

1.3 เอกสารการศึกษาอื่นๆ เกี่ยวกับการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยในนครลอสแอนเจลิส เช่น วารสารดวงประทีป

2 ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

เนื่องจากการนำคอมพิวเตอร์มาใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศผู้นำอย่างสหรัฐอเมริกา ดังนั้นการค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตจึงนับเป็นช่องทางที่มีความสะดวกในการรับทราบความเคลื่อนไหวของสังคมไทยในแอลเอได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังเป็นช่องทางที่เป็นประโยชน์ในการหาข้อมูลเพิ่มเติม หากผู้วิจัยเดินทางกลับมายังประเทศไทยแล้ว ซึ่งการสื่อสารจากอินเทอร์เน็ตนั้น ทำให้เราสามารถติดต่อกันได้อย่างรวดเร็วจึงเป็นการประหยัดเวลา และเสียค่าใช้จ่ายต่ำ เมื่อเทียบกับการสื่อสารทางโทรศัพท์ หรือโทรสาร

3. ข้อมูลจากบุคคล

3.1 การสอบถามจากผู้ให้ข่าวสาร

ก่อนที่จะลงมือสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นผู้นำทางความคิด ต้องมีการตรวจสอบก่อนว่าบุคคลผู้นั้นสามารถมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้อื่นได้จริง ดังนั้นจึงต้องใช้วิธีการวัดความเป็นผู้นำทางความคิด โดยเลือกใช้วิธีการสอบถามจากผู้ให้ข่าวสาร (Informants' ratings) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้เป็นอย่างดีเกี่ยวกับเครือข่ายการสื่อสารในระบบสังคม เป็นวิธีที่ผู้วิจัยจะต้องเข้าไป

สอบถามผู้ให้ข่าวสาร ซึ่งเป็นสื่อมวลชนไทยในนครลอสแอนเจลิสว่า ใครคือผู้นำทางความคิดที่มีบทบาทในการดำเนินงานทางการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย โดย Rogers (1983:279) กล่าวว่า จากประสบการณ์แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีข่าวสารอยู่ในมือเป็นจำนวนมาก จะสามารถบ่งบอกหรือระบุผู้นำทางความคิดในสังคมได้ และวิธีนี้ก็มีความถูกต้อง ใกล้เคียงกับวิธีวัดแบบ sociometric ที่สอบถามจากทุกๆคนในสังคม แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงว่า การสอบถามจากผู้ให้ข่าวสารนั้นกระทำในสังคมที่ไม่ใหญ่นัก

ดังนั้น วิธีการวัดความเป็นผู้นำทางความคิดแบบดังกล่าว จึงมีความเหมาะสมที่สุดในระบบสังคมไทยในนครลอสแอนเจลิส เนื่องจากกลุ่มคนไทยอาศัยอยู่เพียงบางพื้นที่ ได้แก่ North Hollywood (เป็นที่ตั้งของวัดไทยลอสแอนเจลิส), Panorama City, Van Nuys, Burbank Glendale ซึ่งผู้ให้ข่าวสารย่อมทราบดีว่า ใครคือผู้นำทางความคิดในท้องถิ่นของเขา ผู้ให้ข่าวสารในที่นี้ ได้แก่ บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์และนิตยสาร นักจัดรายการวิทยุและโทรทัศน์ภาคภาษาไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนของการเก็บข้อมูลนี้ ผู้วิจัยต้องอาศัยเวลาพอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนของการสัมภาษณ์ผู้ที่เป็ผู้นำทางความคิด แต่ทั้งนี้ จะขอแจกแจงรายละเอียดในการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่เป็นเอกสารสิ่งพิมพ์

ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้จากหนังสือพิมพ์ไทย นิตยสารไทย ซึ่งหนังสือพิมพ์บางฉบับจะแจกฟรี และมีวางขายตามร้านขายหนังสือของคนไทย ซูเปอร์มาร์เก็ต เช่น ร้านสนามหลวง บางรัก ประตูน้ำ ร้านอาหารไทย เช่น สดางศ์ไทย จิตรลดา ศรีสยาม เป็นต้น นอกจากนั้น ที่วัดไทยลอสแอนเจลิส ยังมีเอกสารอื่นๆ เช่น วารสารดวงประทีป ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานทางการส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชนไทย

2. ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

ผู้วิจัยสามารถหาข้อมูลความเคลื่อนไหวของคนไทย โดยการพูดคุย (Chat) จากโปรแกรม ICQ. และสอบถามข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ จากการส่ง E-mail (Electronic Mail) ซึ่งสามารถได้ข้อมูลที่สะดวก รวดเร็ว และเป็นแหล่งข้อมูลโดยตรง

3. ข้อมูลจากผู้นำทางความคิด

การสัมภาษณ์ผู้นำทางความคิดเป็นรายบุคคลนี้ เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และมีการนัดไว้ล่วงหน้า เพื่อที่สามารถกำหนดแผนการดำเนินงานให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ได้วางไว้ นอกจากนั้น จะอาศัยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้รายละเอียดในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันสำคัญต่างๆ โดยมีวัดไทยลอสแอนเจลิส เป็นสนามในการทำวิจัยโดยอาศัยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือที่สำคัญ

จากการสัมภาษณ์ผู้นำทางความคิดเหล่านี้ อาจได้รับข้อมูลหรือคำตอบที่ผู้วิจัยไม่ได้คาดคิดมาก่อน ซึ่งอาจเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำใช้ในขั้นตอนของการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์บทบาทของผู้นำทางความคิดแต่ละคน ในรูปของการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมไทย และมีการสรุปภาพรวมบทบาทของผู้นำทางความคิด เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น ทั้งนี้ มีการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของผู้นำแต่ละคน เกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในนครลอสแอนเจลิส

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) เพื่อชี้ให้เห็นบทบาทของผู้นำทางความคิดที่มีต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้แก่คนไทยในนครลอสแอนเจลิส โดยจะนำเสนอข้อมูลที่ได้รับพร้อมกับการวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นไปพร้อมๆกัน